

Mottagare
Socialnämnden

Återrapportering av uppdrag till socialdirektör. Utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås godkänna redovisningen från Förebyggande enheten. Redovisningen innehåller information om uppstart och planering av verksamhetens aktiviteter.

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade den 17 september 2025, § 144, att ge socialdirektören i uppdrag att utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället. Uppdraget skulle ha redovisats i december 2025.

Arbetet påbörjades i januari 2026 när den nya Förebyggande enheten startade och en ny enhetschef tillträdde. Socialförvaltningen bedömde att redovisning kan ske vid socialnämndens sammanträde i april 2026. Enheten omfattar verksamheterna Hälsa 65+, anhörigstöd och efterlevandelots samt våld i nära relationer.

Ärendebeskrivning

Förebyggande enheten organiseras i Myndighetsavdelningen och leds av en enhetschef. I enheten finns det ett anhörigstödsteam som består av tre ordinarie anhörigkonsulenter samt en projektanställning som är kopplad till *En hållbar socialtjänst* (projektet nya SOL) med uppdrag att skapa en utbildning som hela förvaltningen kan ta del av med målet att höja kompetensen och stärka anhörigperspektivet i alla verksamheter. Vidare finns en medarbetare som arbetar med Hälsa 65. Det finns en vakant tjänst i det teamet som kommer tillsättas under året. I enheten finns även samordnare för våld i nära relation. Ett uppdrag som i dagsläget är kopplat dels till hela Myndighetsavdelningen, dels på viss tid till familjefrid på individ- och familjeomsorgen (IFO).

Utifrån ett stort antal ökande äldre personer på Gotland kommer Förebyggande enheten arbeta för att stärka äldre människors hälsa och livskvalitet genom samverkan med civilsamhället, Region Gotland och andra organisationer. Hälsa 65 fokuserar på att motverka ensamhet, psykisk ohälsa

och digitalt utanförskap. Anhörigstöd för personer över 18 år ska nå nya målgrupper och öka antalet anhörigsamtal och grupper.

Under hösten 2025 utvecklades fem evidensbaserade aktiviteter ihop med olika pensionärsföreningar. Två aktiviteter prioriteras i områden med begränsat utbud av aktiviteter för äldre. Handlingsplan för seniorernas mötesplatser i Lärbro, Havdhem och Bingeby/Visby tas fram. De övriga tre aktiviteterna utvecklas under 2026 i samarbete med andra partners, bland annat Stadsmissionen och RF-SISU Gotland, med fokus på digitala coacher, gemensamma måltider och fysisk aktivitet.

Pilotprojektet *Cykling utan ålder* planeras på två särskilda boenden i Visby och Fårösund med start under våren.

Kommunikationsstrategi och handlingsplaner för Hälsa 65, anhörigstöd, samt våld i nära relationer är under framtagande.

Bedömning

Socialförvaltningen bedömer att Förebyggande enheten, genom Hälsa 65, anhörigstöd, arbetar strukturerat och evidensbaserat för att nå sina mål. Detta görs i samverkan med interna och externa aktörer, bland annat via projekt, samverkansöverenskommelser och kommande Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Arbetet utgår från ett perspektiv med medborgaren i centrum som är kostnadsfritt för äldre och skapar mervärde oavsett fysisk eller psykosocial förmåga. Hälsa 65 beaktar både landsbygd och stad och främjar civilsamhällets möjligheter att motverka ofrivillig ensamhet, psykisk ohälsa och digitalt utanförskap över hela Gotland.

Beslutsunderlag

SOF Tjänsteskrivelse, Uppdrag till socialdirektör – Utreda och föreslå hur en förebyggande verksamhet riktad till äldre kan utvecklas i samarbete med organisationer och civilsamhället, daterad 2026-03-04.

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Therese Thomsson, myndighetschef
Marlene Kaas, enhetschef.